Конгрес Українських Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 11 вересня 2007 року № 37 (201)

ПОМЕР ОСТАННІЙ ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ УПА

ВАСИЛЬ КУК

З глибоким сумом повідомляємо, що 9 вересня о 8-й годині ранку на 95-у році життя відійшов у вічність генерал-хорунжий УПА Василь Кук – останній Головнокомандувач Української Повстанської Армії (1950–1954 рр.).

Василь Кук ("Василь Коваль", "Юрко Леміш", "Медвідь") народився 11 січня 1913 р. у с. Красному Золочівського повіту Тернопільського воєводства (теперішній Буський район Львівської обл.). Усі діти родини Куків були членами Організації Українських Націоналістів, яка боролася із утисками прав українців з боку польської влади. Двох братів Василя – Іларія та Ілька – стратили поляки. За радянської влади всі члени родини були засуджені до тюремного ув'язнення, все майно батьків було конфісковано.

У 1923–1932 рр. навчався у Золочівській класичній гімназії товариства "Рідна школа". З 1927 р. належав до молодіжної організації "Пласт", у 1929 р. став членом Юнацтва ОУН, з 1932 р. – член Золочівської повітової екзекутиви (Проводу) ОУН. Після закінчення гімназії навчався у Люблінському католицькому університеті на юридичному відділенні. Тут організував і очолив студентську групу членів ОУН. У 1932–1934 рр. виконував доручення крайової екзекутиви (КЕ) і як зв'язковий їздив до Кракова та на Волинь, перевозив нелегальну літературу, зброю.

За революційну діяльність його неодноразово арештовувала польська поліція. 1934 р. був засуджений польським судом за революційну діяльність на 2 роки тюрми. У 1936 р. вийшов на волю й очолив Золочівський повітовий провід ОУН.

У травні 1937 р. перейшов у підпілля, оскільки знову постала загроза арешту. Проводив нелегальні нічні вишколи ремісничої молоді у Львові, а восени цього ж року переїхав у Підгаєцький повіт, де організував підпільну друкарню КЕ ОУН "Мандоліна" і керував нею до жовтня 1939 р.

У 1940 р. за дорученням КЕ ОУН на західноукраїнських землях перебував у м. Кракові, організовував нелегальні переходи кур'єрів і зв'язкових ОУН через радянсько-німецький кордон. У той час працював разом із Романом Шухевичем. Після II Великого Збору ОУН провідник ОУН С. Бандера призначив його членом Проводу ОУН, у якому Василь Кук очолив організаційну референтуру (відділення). У той час він брав участь у діяльності військового штабу, відбував старшинські військові вишколи.

Навесні 1941 р. організував і очолив Центральний штаб похідних груп ОУН для переходу в східні області України, включно з Кримом і Кубанню. У червні 1941 р. очолив Львівську провідну похідну групу (близько 20 членів), яка прибула 28 червня до Львова й 30 червня організувала Народні Збори, на яких було проголошено Акт відновлення Української держави.

У липні–серпні 1941 р. організував і очолив Київську провідну похідну групу членів ОУН (близько 30 осіб), переважно зі східних областей та Волині, для повторного проголошення відновлення української державності в Києві. 31 серпня у м. Василькові частина членів групи, у тому числі В. Кук, була арештована німецькою поліцією. При транспортуванні групи до Львова у м. Луцьку В. Куку разом із Дмитром Мироном та зв'язковим Тарасом Онишкевичем вдалося втекти з-під варти і добратися до Львова. Навесні 1942 р. В. Кук очолив Провід ОУН на південно-східних українських землях. Після загибелі Д. Мирона в липні 1942 р. та арешту його заступника П. Сака безпосередньо керував діяльністю ОУН на всіх українських центрально-східних і південних землях. Весною 1943 р. очолив УПА-Південь.

У квітні 1944 р. керував найбільшим боєм УПА під Гурбами. З 1947 р. був заступником Романа Шухевича на всіх його посадах, а після його загибелі 5 березня 1950 р. В. Кука було обрано Головою Проводу ОУН в Україні, Головним Командиром УПА та Головою Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради.

23 травня 1954 р. В. Кука захопив у полон КДБ. Перебував у слідчих тюрмах Києва і Москви до 1960 р. Звільнений у зв'язку з новим курсом політики М. Хрущова з метою скомпрометувати його в очах українців.

До останнього подиху свого життя Василь Кук жертовно працював в ім'я становлення і розбудови Незалежної Української Держави, здійснював активну громадську діяльність, спрямовану на відновлення історичної справедливості, видав чимало книг та написав безліч статей про діяльність ОУН-УПА. Був членом Головної Булави Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, головою Наукового відділу Братства ОУН-УПА.

Конгрес Українських Націоналістів,
Всеукраїнське Братство ОУН-УПА,
Спілка офіцерів України

ВІД ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

РІДНИМ ТА БЛИЗЬКИМ, СОРАТНИКАМ ОСТАННЬОГО ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА УПА ВАСИЛЯ КУКА

Прийміть найщиріші співчуття у зв'язку з важкою втратою для всіх патріотичних, державницьких сил України.

Життєвий шлях легендарного Головнокомандувача УПА Василя Кука завжди буде прикладом самовідданої боротьби за волю й державність України. Керівник студентських груп ОУН, командир похідних груп на Велику Україну, керівник українського підпілля у Криму й на Кубані, заступник Головного командира УПА, Головний командир УПА – цей послужний список може стати справжнім підручником з вітчизняної історії.

Переживши у боротьбі з тоталітарними режимами важкі випробування, арешти і тортури, проявивши незламний дух, він зберіг палке серце й чисту душу патріота.

Вірний син України Василь Кук назавжди залишиться в нашій пам'яті непогасним образом вірності народу, безкорисливого служіння рідній державі.

Віктор ЮЩЕНКО

10 вересня 2007 року

Марта РИМАР,
Наталя УЛИНЕЦЬ

ПРОЩАННЯ З ЕПОХОЮ

"Прощай, Герою України,
Прощай, наш друже дорогий,
Твої діла нам незабутні,
А твій наказ для нас святий"

...Відійшов за обрій Василь Кук. Людина-легенда, людина-епоха з покоління героїв без страху і докору, інтелектуал, вояк, провідник. Останній Головнокомандувач Української Повстанської Армії.

Дев'ятого вересня близько восьмої години ранку не стало лідера, який у 1950–1954 роках керував відрізаною від світу, але дуже організованою і розгалуженою в усій Україні армією, що діяла на окупованій совєтами українській землі.

Того ж таки 9 вересня в греко-католицькому храмі на Аскольдовій могилі відбувся молебень за упокій душі Василя Кука, в якому взяли участь Глава УГКЦ Блаженніший Любомир Гузар, владика Діонісій, настоятель храму отець Ігор Онишкевич.

10 вересня у столичному Будинку вчителя – легендарному будинку Центральної Ради – пройшла світська церемонія прощання з останнім командиром УПА. Поклонитися великому українцеві прийшли його численні побратими – воїни УПА, представники Конгресу Українських Націоналістів, офіцери, митці, народні депутати, громадські діячі, багато молоді. Просто люди совісті. Серед них – поет Вадим Крищенко, заступник голови КУН Володимир Борейчук, голова секретаріату КУН Степан Брацюнь, професор Володимир Сергійчук, голова Народного Руху України Борис Тарасюк, лідер Української народної партії Юрій Костенко, лідер партії "Наша Україна" Вячеслав Кириленко, Лесь Танюк, Богдан і Михайло Горині, Дмитро Стус, Геннадій Удовенко, голова Світової Ліги Українських політв'язнів Богдан Качор, полковник В'ячеслав Білоус, голова ВО "Свобода" Олег Тягнибок...

Красномовний і неприпустимий факт: майже не було діючих державних чиновників.

Біля труни з тілом покійного стояла почесна варта Міністерства оборони України. Живі гірлянди квітів лягали до ніг генерала: соняшники, калина, жоржини, що їх за життя любив Василь Степанович. Хор "Гомін" час від часу притишено заводив стрілецьких пісень і це додавало присутнім відчуття, що провідник з нами і ніщо не щезає безслідно.

...Генерал-хорунжий Василь Кук пройшов підпілля, застінки НКВС і прожив 94 роки. Лише місяця не вистачило йому, аби дочекатися Покрови, коли всі свідомі українці світу відзначатимуть 65-річчя з часу утворення УПА. Вочевидь, його палка душа у кращих світах молитиметься за Україну та за нас із вами. А всі, хто мав щастя знати Василя Степановича Кука, одразу після Покрови вшанують сороковини провідника.

Закінчення на 3-й стор.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ВИЗНАТИ ОКУПАНТАМИ

Матеріали про боротьбу ОУН-УПА дуже потрібні нашому читачу. В той же час, на мою думку, варто більше друкувати розповідей про Українську Визвольну Революцію 1917–1920 років.

Здаючи в 2002 році вступні іспити до університету, я познайомився з людьми, які складали іспит з історії. Виявилося, що вони навіть не чули нічого про Центральну Раду, про її Універсали. Ці недоліки підручників можна було б виправити завдяки засобам масової інформації, якби вони діяли в інтересах української національної ідеї. На жаль, в інформаційному просторі нашої ніби незалежної держави продовжується московська окупація. Наших громадян систематично дезінформують, нав'язуючи їм антиукраїнські історичні концепції, прищеплюючи повагу до людей і подій, які того не заслуговують, і, навпаки, продовжуючи паплюжити або замовчувати видатних історичних діячів України, вікопомні дати нашого національного календаря.

Тому й не дивно, що пересічні українці в масі своїй досі не знають, що 4 березня 1917 року у Києві було створено Українську Центральну Раду, з чого почалося творення незалежної Української Держави. Ленінська Росія офіційно визнала цю державу. Та через деякий час московські більшовики почали війну проти Української Народної Республіки, встановили на нашій землі свій окупаційний режим, проти якого наш народ довго і героїчно боровся. Недаремно права рука Леніна – Лейба Троцький відкрито визнавав: "Радянська влада протрималася на Україні до цього часу (і протрималася нелегко) в основному силою Москви, великоруських комуністів і Червоної армії".

Така правда історії, яку досі приховують від українського народу, щоб він продовжував вірити у московські байки про "віковічну дружбу двох братніх народів".

Отже, коли Україна визнає окупантами московських більшовиків, тоді неважко буде відновити історичну справедливість щодо наших оунівців і бандерівців.

Вадим ГОБОЗОВ,
м. Пирятин, Полтавська область

"ЯЗИК" ДЛЯ БЛИЗНЮКА І КОМПАНІЇ

Маніпуляції з використанням ВИКЛЮЧНО російської мови Донецькою обласною радою тривають

5 вересня 2007 року Ворошиловський районний суд м. Донецька черговий раз відклав слухання адміністративного позову Донецької обласної організації Всеукраїнського комітету оборони прав людини в інтересах членів організації Марії Олійник – заступника Голови Конгресу Українських Націоналістів, та Тетяни Курінної – голови Ворошиловської районної організації "Батьківщина", на неправомірні дії посадової особи і органу місцевого самоврядування, а саме: голови Донецької обласної ради Анатолія Близнюка та депутатів Донецької обласної ради, які на сесії облради 18 травня 2006 року прийняли рішення "о свободном развитии и использовании русского языка в Донецкой области".

Представник Донецької обласної ради своє прохання аргументував тим, що Вищий адміністративний суд України ще не розглянув касаційну скаргу Донецької обласної ради про те, чи може Донецька обласна організація Всеукраїнського комітету оборони прав людини виступати учасником цивільно-правових відносин, та позивачем у суді у справах з порушення прав людини.

Наступне засідання суду суддя Ірина Бухтіярова призначила на 7 листопада 2007 року.

Час від часу Донецька обласна рада проголошує то референдум про державний статус російської мови, то приймає рішення на своїх сесіях про статус російської мови. Ось як звучить пункт 2 вищезгаданого рішення: "2. Установить, что на территории Донецкой области, наряду с государственным – украинским языком, в качестве языка работы, делопроизводства, документации и взаимоотношений населения, органов, предприятий, учреждений и организаций, а также образования, науки и культуры, может использоваться русский язык".

І хоча, як бачите, у формулюванні є фраза "наряду с государственным – украинским языком", Донецька обласна рада під керівництвом Анатолія Близнюка працює виключно російською мовою.

ВІТАЄМО!

З ЛЮБОВ'Ю ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Осіннього теплого дня зустріла свій 50-річний ювілей голова секретаріату Волинської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів, подруга Валентина Єгорова.

Батьки щедро наділили її ніжним серцем, лагідною душею і вмінням творити добро.

Життєве кредо п. Валентини – не бути байдужою до чужого горя, людських проблем. Цим вона заслужила велику вдячність людей. Її поважають за працю й піклування, вміння згуртувати людей.

Як патріот волинської землі Валентина Єгорова вивчає родовід своєї родини, дослідила вже його до десятого покоління. Вихована піклуючою чудовою мамою та батьком-націоналістом (який ще юнаком допомагав УПА), п. Валентина зросла національно свідомою українкою. Займається краєзнавчою роботою, написала книгу про рідне село Сокіл Рожищенського району, що на Волині. Вивчає історію УПА в розрізі історичних доль Волинських комбатантів. Вона впевнена, що без знання правдивої історії нашої держави зростити справжнього Українця та побудувати українську Україну неможливо.

З роси і води, дорога подруго Валентино!

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

ЛЬВІВЩИНА

Традиційно 2 вересня у мальовничому курортному селищі Славсько, що у Сколівському районі Львівської області, відбулось віче-реквієм вшанування загиблих вояків УПА, які полягли за свободу Карпатського краю у роки визвольних змагань.

На площі, де споруджений великий пам'ятний меморіал загиблим упівцям, зібралося багато односельчан-патріотів, які із свічками в руках взяли участь у літургійному молебні.

Славський сільський голова Михайло Кінаш відкрив віче. Слово надали шановним гостям – голові Сколівської райдержадміністрації Ігору Свистуну, члену Головного проводу Конгресу Українських Націоналістів Тарасу Федіву, а також голові РО КУН Михайлу Сороднику.

Після закінчення віче молоді націоналісти урочисто заспівали Гімн Націоналіста та українських патріотичних пісень.

Прес-служба Львівської ОО КУН

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

У рамках відзначення Дня державного прапора та річниці Незалежності України Хмельницька обласна організація Конгресу Українських Націоналістів провела акцію "Одягни вишиванку". Хмельницькі кунівці запропонували владі міст Хмельницького, Старокостянтинова та Кам'янця-Подільського забезпечити безкоштовний проїзд комунальним транспортом тим жителям та гостям міст, які у ці дні одягнули національний одяг.

Єдиним містом, де відгукнулися на звернення, став древній Кам'янець-Подільський. За словами першого заступника міського голови С. Бабія, ініціатива була схвалена однозначно. Перевізники "Спілки вантажопасажирського транспорту" повністю її підтримали та надали свої послуги. Тож кам'янчани, які одягнули впродовж 23–24 серпня національний одяг, могли користуватися міським транспортом безкоштовно.

"Ми щиро вдячні міській владі Кам'янця-Подільського, меру Олександру Мазурчаку, його першому заступнику Сергію Бабію за підтримку нашої ініціативи, – відзначив голова секретаріату Хмельницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Олександр Симчишин. – Приємно, що у цьому стародавньому місті влада позитивно ставиться до популяризації національної символіки. Власне, кому ж як не славному Кам'янцю-Подільському з його багатою історією бути прикладом для інших у сприянні розбудови національної держави. Прикро лише, що у Хмельницькому та Старокостянтинові належно не поставилися до нашої акції".

Прес-служба Хмельницької ОО КУН

ПОРУШНИКАМ КОНСТИТУЦІЇ НЕ МІСЦЕ У ПАРЛАМЕНТІ!

Рада Українського козацтва при Президентові України та Міжнародна Асоціація "КОЗАЦТВО" звернулися до глави держави з відкритим листом, в якому міститься прохання "разом з Центральною виборчою комісією здійснити суворий перегляд рекламованих у засобах масової інформації програм і компетентними судовими органами зобов'язати учасників перегонів негайно виключити зі своїх програм антидержавні гасла і обіцянки.

Це стосується, щонайперше, спекулятивних просторікувань про "надання російській мові статусу державної" – що суперечать статті 10 чинної Конституції України".

Листа підписали голова Генеральної Ради Старійшин, генерал-лейтенант козацтва Михайло Сопівник та секретар, генерал-майор козацтва Борис Списаренко.

Міжнародний благодійний фонд Михайла Грушевського запрошує інвесторів, спонсорів та доброчинців до ювілейного видання "Історії України-Руси" Михайла Грушевського в 10 томах та Повного зібрання творів Михайла Грушевського в 50 томах, присвяченого 150-річчю від дня народження великого історика і громадсько-політичного діяча України. Рахунок Фонду у Київській Міській Філії АКБ "Укрсоцбанк": №26000010669921, МФО 322012, код ЄДРПОУ 20063416. Фонд Грушевського. На початку кожного тому на правах реклами будуть друкуватися списки всіх, хто зробив свій внесок у видання даного тому. Пропозиції для співпраці надсилати на адресу: вул. Грушевського, 4, Київ 01001, Фонд Грушевського.

З повагою

Л. РЕШОДЬКО,
професор, директор Міжнародного Фонду Михайла Грушевського

ПРЕЦЕДЕНТ

ПАМ'ЯТНИК БРЕХНІ

збираються встановити в Криму

21 червня 2007 року виконком Сімферопольської міської ради прийняв рішення про встановлення пам'ятника "Советским гражданам жертвам ОУН-УПА пособников фашистских палачей" перед кінотеатром "Сімферополь".

Конгрес Українських Націоналістів категорично не згоден з цим рішенням та вважає його таким, що порушує права та свободи українського народу, принижує його національну гідність, розпалює міжнаціональну ворожнечу.

Голова Кримської організації КУН Василь Овчарук звернувся до Центрального районного суду м. Сімферополя з адміністративним позовом "Про визнання незаконним рішення виконкому Сімферопольської міської ради" (згідно зі ст.104 КАС України). У позові вказано, що таким рішенням порушено ст.ст. 24, 68 Конституції України.

Пам'ятник збираються поставити на території скверу імені Петра Григоренка, відомого захисника прав людини і громадянина. Це є актом неповаги до цієї людини, яка захищала права і свободи поневолених людей, у тому числі і українців.

"Якщо звернути увагу на назву пам'ятника, – говориться у позові, – то ми побачимо, що конкретно вказано на ОУН-УПА як на "катів радянського народу". Таке ставлення є неповагою та історичною брехнею про бійців ОУН-УПА, які боролися за незалежність України".

Судовий позов В. Овчарука містить прохання до суду заборонити спорудження пам'ятника "Советским гражданам жертвам ОУН-УПА пособников фашистских палачей", а також визнати нечинним рішення виконкому Сімферопольської міської ради від 21 червня 2007 р.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПРОЩАННЯ З ЕПОХОЮ

Власними думками про життя і роль Василя Кука в українській історії поділилися кілька знакових осіб.

Заступник Голови КУН Володимир БОРЕЙЧУК:

– Голова КУН Олексій Івченко, довідавшись, що відійшов у вічність генерал Кук, розпорядився негайно створити оргкомітет для гідного проведення в останню путь цієї видатної людини. До оргкомітету залучили членів проводу КУН, Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, Спілки офіцерів. Сумна звістка все ж застала нас зненацька, адже у п'ятницю ми бачилися з другом Василем. Зайшли на 10 хвилин, а пробули близько двох годин. Генерал як завжди був дуже гостинним – пригощав нас виноградом. Вразило, що коли прощався, сказав Богданові Качору, що більше його не побачить. Десь внутрішньо відчував, що сили залишають його. У неділю вранці син Кука Юрко зателефонував мені й повідомив, що тато помер. Знаючи цю поважну людину, ми зробили все, щоб належним чином організувати поховання генерала УПА. Голова КУН допоміг зв'язатися з Секретаріатом Президента, оскільки ми були переконані, що

церемонія має відбуватися на державному рівні. Справді, Секретаріат глави держави нам посприяв. Ми зв'язалися також з родичами Василя Кука у селі Красному та членом проводу КУН, головою Буської райдержадміністрації Михайлом Вовком. У Львові також створено оргкомітет під егідою міської адміністрації та членства КУН. Тобто пошанування друга Василя відбулося гідно. Так, як того вартує великий провідник нації.

Голова Секретаріату Головного проводу КУН Степан БРАЦЮНЬ:

– Під час останньої розмови з Василем Куком він нас спершу запитав, чи ми щось зробили, аби з'явився Пантеон Героїв у Києві. Згодом зрозуміли, що цікавився недаремно, бо насправді хотів би спочивати там, де зібрані його побратими, друзі по боротьбі в ОУН-УПА. Не бажав, щоб його ховали на Байковому чи на Личаківському кладовищах – натомість обрав своє село. Але сказав нам: "Якщо доб'єтеся, що у Києві буде Пантеон Героїв і перевезете тіла моїх побратимів, то тоді й мене перепоховаєте". Василь Кук – це постать, покликана Господом вершити великі справи в ім'я свого народу. Він завжди давав нам вказівки і поради, як діяти. Мене ще у п'ятницю питав, коли буде у Бучачі відкрито пам'ятник Степану Бандері, в якому стані матеріали до друку, які він надав. Очевидно, мав відчуття, що це остання зустріч. Ми бачили його спокійні, але дещо сумні очі. Пригадую, казав завжди: "Людина колись народжується, а колись помирає. Якщо прийде час мені померти – то помру". І ось не стало нашого друга. Ми ще зуміли обнятися, попрощатися з ним, сфотографуватися.

Ця людина заслуговує на звання Героя України. Щоправда, сумно про це говорити, бо Василя Кука вже немає серед нас. Таких людей потрібно шанувати за життя.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

В'ячеслав БІЛОУС, полковник, голова Спілки офіцерів України:

– Такі люди, як Василь Кук та інші воїни-упівці, які боронили незалежність України, власне, повинні керувати державою. Ці люди цінують українську землю, тому що вони проливали тут кров. Я не погоджуюся з тим, що ми повинні добиватися визнання УПА. Навпаки, можновладці повинні дякувати воїнам ОУН-УПА, підпільникам, що вони сьогодні при владі. Треба правильно розставляти акценти. Упівцям не потрібно визнання – вони визнані у світі. Це була більша армія, ніж у Гарібальді. Світ не знає прикладів такого героїчного опору, коли відрізані від світу люди боролися за підтримки власного українського населення за незалежність. Тому воїни УПА давно визнані українською нацією. Ми дочекаємося того, що влада проситиме вибачення у цих сивочолих людей за свою, м'яко кажучи, некоректну поведінку. Я не кажу про Президента, бо він видав Указ. І це був крок на державному рівні, щоб підтримати вояків УПА. А назагал: якщо тверді патріоти України не будуть посідати ключові позиції в українському уряді – змінити стан справ на краще в країні й суспільстві буде неможливо.

Богдан КАЧОР:

– Коли я ще був школярем та студентом – про діяльність Василя Кука читав багато в літературі, хоч вона була підпільною. Деякі люди, як і я, знали, хто такий Василь ще й тому, що його наймолодшого брата стратили поляки. Вся його родина – шляхетна, українська. З Василем ми були друзями. За день до кончини Василь переказував: "Нехай Богдан приїде, бо він мене більше не побачить." Разом з Володимиром Борейчуком та Степаном Брацюнем ми побували у нього минулої п'ятниці. За добу його не стало. Дивовижно, що людина у віці 94 років зберегла світлий розум, хоча фізичні сили не дозволяли втілювати задуми. Василь Кук як справжній вояк старався триматися, не показуючи своєї фізичної слабкості. Духовно він був дуже сильним. Те, що він написав, залишиться доброю наукою для молодшого покоління, як треба жити і працювати для України.

Борис ТАРАСЮК:

– Від імені Народного Руху України і від себе особисто я вважаю за потрібне віддати шану Василю Куку – цій великій людині, герою, останньому Головнокомандувачу УПА періоду 1950–1954 років. Людині, яку я особисто знав.

Для українців УПА – це символ боротьби українського народу зі столітньою тяглістю за відновлення державної незалежності України та свободу нашого народу. Важливо, що УПА за дуже складних умов боролася фактично на два фронти – і проти фашистських загарбників, і проти більшовицьких. Саме цим фактом УПА вже заслуговує на велику повагу, тому що це були молоді хлопці і дівчата, які віддавали своє життя за те, щоб Україна стала державою. Думаю, настане час, коли в українському суспільстві всі однозначно будуть шанувати воїнів УПА – і законодавчо, і в серці складатимуть шану цим звитяжцям. Якщо ми виграємо вибори і створимо більшість у Верховній Раді, а я вірю, що так і буде, то переконаний: визнання воїнів УПА обов'язково відбудеться. У блоці "Наша Україна – Народна самооборона" таке усвідомлене бажання є. Президент Ющенко завжди з належною шаною ставився і ставиться до УПА та воїнів УПА.

Володимир В'ЯТРОВИЧ – директор центру досліджень визвольного руху, представник Українського Інституту національної пам'яті у Львівській області:

– Друкованих праць у Василя Кука було досить багато, особливо зважаючи на те, що він не теоретик, а практик підпільної боротьби. Але по порядку: 1938 рік – праця із засад конспірації ОУН "Пашні буряки", 1939 року – "Гранатний вишкіл", з початку 50-х – соціально-економічний аналіз радянського режиму, вершиною чого стала написана у підпіллі 1952 року книга "Колгоспне рабство", а після арешту пробував писати кандидатську дисертацію на тему: "Марксизм-ленінізм про національне питання", до захисту якої його не допустили. Потім з'явився цикл нарисів про відомого у світі українського композитора Артема Веделя. З початком незалежності Василь Кук всі свої зусилля присвятив тому, щоб описати боротьбу своїх побратимів. Генерал-хорунжий залишив по собі справді великий спадок. Його книги потрібно видавати і перевидавати на державному рівні.

* * *

За благословенням Святійшого Патріарха Всієї Руси-України Філарета у Соборі Святого Володимира відбулася урочиста панахида. Після цього траурний кортеж рушив на Львівщину, де заповів себе поховати останній Головнокомандувач УПА. Та перед тим, як тіло віддали землі, 11 вересня – у християнське свято Усікновення чесної глави хрестителя Іоанна-Предтечі – за упокій душі останнього командуючого УПА у Соборі Святого Юра молилися тисячі львів'ян. Серед них – міський голова Андрій Садовий, голова Львівської облдержадміністрації Петро Олійник, голова Львівської облради Мирослав Сеник, Дрогобицький міський голова Микола Гук, керівники районних осередків КУН Львівщини. Після відправлення панахиди у Соборі Святого Юра кортеж автомобілів вирушив центральними вулицями Львова за маршрутом шляху національного героя, що включає пам'ятні місця, пов'язані з іменами Степана Бандери, Євгена Коновальця, Олекси Гасина та Романа Шухевича, – до с. Красного.

По дорозі було зроблено зупинку в селі Глиняному, де останні почесті Василю Куку віддали громада населеного пункту та місцеві священослужителі.

У центрі Красного зібралося більше 5 тисяч людей, щоб віддати пошану світлій пам'яті легендарного Головнокомандувача УПА. Біля меморіалу борцям за волю України відбулося віче. Його відкрив голова Буської райдержадміністрації Михайло Вовк. На честь пам'яті родини Василя Кука був виконаний Гімн Українських Націоналістів.

До присутніх звернулися голова Львівської облдержадміністрації Петро Олійник, голова Львівської обласної ради Мирослав Сеник, який озвучив біографічні дані життя і діяльності Василя Кука, бойовий побратим останнього Головнокомандувача УПА Михайло Зеленчук, отець-капелан Михайло з Червонограда.

Під звуки пісні українського повстанця і залпи військового салюту труну з тілом генерал-хорунжого Василя Кука опустили у могилу, до якої лягли живі квіти. Серед них – вінок від Президента України Віктора Ющенка...

Марта РИМАР,
Наталя УЛИНЕЦЬ

ПОЗИЦІЯ

ІДЕЙНИХ ПРОФЕСІОНАЛІВ – У ВЛАДУ

Микола БІЛИЙ,
політолог

Вороги української нації повинні відчувати: земля горить у них під ногами

Відтоді, як на перетині Середньовіччя і нових часів окріпла Московія і розбурхала в собі імперські апетити "собірания земель", спроби України вирватися із московських цупких пазурів успіхом не завершувалися. Українці, навіть зазнаючи страшенних жертв (десятки мільйонів фізично винищених), залишалися, на жаль, раніше і чомусь є дотепер такими терплячими, що дозволяють ворогові поводитися з собою, ніби з тваринами безсловесними. Наші вороги і нині, незважаючи на те, що українська нація де-юре є державницькою, а її держава визнана усім світом, звертаються до українців, ніби до особин, цілковито поглинутих "жратвенно-випорожняльними" та власницькими інстинктами, але впевнено замовчують наші духовні й національні цінності та завдання щодо їх відродження.

Особливо це стосується української мови, забезпечення її державного функціонування на всій території України, відродження історичної пам'яті українців, плекання національної гідності й гордості, пропаганди культу наших національних героїв, державної ліквідації трагічних наслідків змосковщення українського населення тощо. Кого ці проблеми залишають байдужим – той посутньо в перехідну від невільництва до державності добу об'єктивно є ворогом українців, а в кращому випадку – баластом для української нації й держави.

Українці мають чітко усвідомити: хоч на який би владний щабель рвався такий собі глухий до національних духовних цінностей "проффесіонал", – не приведи Господи за нього голосувати. А також подібним "професіоналам", призначеним на посади згори, треба вчиняти бойкот усіма доступними засобами. Ворог повинен відчувати, що земля горить у нього під ногами. Перше завдання української нації – привести на всі щаблі влади ідейних професіоналів, справою життя яких є побудова Української Самостійної Соборної Держави. Тільки після того, як наш народ усвідомить і осилить це завдання, стануть можливими добробут українців, безпека та щасливе життя. Раніше – ніяк. Ми ж не бидло, ми – не козли!..

Є ще одна надзвичайно важлива, особлива обставина, яку зобов'язані зрозуміти українці, щоб свідомо йти на певні жертви задля її подолання. Усі пам'ятають 2004 рік і вчинене зеком-рецидивістом при мовчазному потуранні Кучми та завзятих стараннях Москви збіговисько антиукраїнських заколотників у Северськодонецьку. Нині всім очевидно, як "покращили наше життя вже сьогодні" ті антиукраїнські заколотники. Саме вони є ворогами національного і духовного відродження всієї України, бо ділять її на різні сорти, щоб мати потужні гачки для затягування її знову до московської неволі. Ці заколотники, опираючись на підтримку свого обдуреного і пригніченого електорату, діятимуть як руйнівники, коли ми, українські виборці, приведемо до вищої влади патріотичну національно свідому еліту. І так буде, доки українська владна патріотична еліта не випрацює і не впровадить у життя механізм формування україноцентричної, патріотичної місцевої влади. Заодно слід організувати й процес репатріації заколотників за межі України (вони у переважній більшості – колишні окупанти або їхні нащадки).

Надзвичайно важливо для майбуття Української держави також правове виключення самої можливості явищ на кшталт Сіверськодонецького-2004. Подібні рецидиви повинні кваліфікуватися у Кримінальному кодексі України як зрада Вітчизни (для українців) і зрада держави (для громадян України – представників нацменшин), не мати строку давності і передбачати максимальне покарання для організаторів та втягнутих до антидержавної авантюри.

Ці надзвичайні обставини слід глибоко затямити українському суспільству та свідомо йти на політичні, економічні та інші жертви, доки не переможемо заколотників, не вирвемо з-під їхнього, впливу яничаризованих і манкуртизованих у московській неволі українців південно-східних областей. Наші брати-українці зі Сходу й Півдня мають духовно повернутися до свого роду-нації.

Якщо ж українці під час виборів мінятимуть національні й духовні цінності на ілюзію щоденного матеріального блага, ми прямуватимемо до втрати власної держави, до зникнення української нації. Тож рятуймо себе, своїх дітей, онуків, їхнє майбуття, свою націю. А добробут можливий лише у власній українській моральній державі.

ДУМКА ВГОЛОС

ФЕНОМЕНАЛЬНА КОАЛІЦІЯ

Антиімперська боротьба українців і кримських татар

Петро МАСЛЯК,
віце-президент Академії наук
вищої школи України

Ісламський світ нині переживає епоху підйому. Майже в усіх державах нашої планети питома вага мусульман з різною швидкістю, але зростає. Бездуховному і космополітичному світові, який виник на руїнах західного і східного християнства, іслам і в наші дні демонструє перевагу духовного над матеріальним.

Феноменальним явищем світової історії, яке практично не знайшло свого висвітлення на сторінках наукових і публіцистичних видань як в Україні, так і за її межами, є той факт, що українці-християни впродовж багатьох століть воювали разом з мусульманами-кримськими татарами проти християн поляків і росіян. Нічого подібного історія людства більше ніде і ніколи не знала – адже в усьому світі впродовж багатьох століть відбувалась безперервна різанина між християнами і мусульманами (взяти хоча б знамениті Хрестові походи). На цьому фоні військово-політична співпраця християн-українців з мусульманами-кримськими татарами виглядає, м'яко кажучи, дещо незвично.

Звернімося до історії. Розгортання Хмельниччини в Україні почалося з першої перемоги козацького війська Б. Хмельницького при підтримці татар над польськими військами під проводом С. Потоцького і Я. Шемберка. У 1649 році під Зборовом (нинішня Тернопільська обл.) відбулася битва армії польського короля Яна II Казимира з козацько-татарським військом Б. Хмельницького і хана Іслам-Гірея III. Битва під Берестечком відбувалася між тими ж дійовими особами. А ось приклад єднання українських козаків з кримськими татарами в боротьбі проти росіян: в 1669 році козацько-татарське військо під проводом гетьмана І. Виговського та хана Мехмед-Гірея IV вщент розбило 150-тисячну російську армію під командуванням О. Трубецького. Таких прикладів безліч. Слід визнати, що татари іноді вступали в тимчасові спілки з росіянами, із поляками, але значно рідше, ніж з українцями – при тому, що українці, на відміну від росіян і поляків, не мали своєї могутньої держави. Деякі наші горе-історики пишуть, що кримські татари воювали виключно за ясир і на боці тих, хто може більше заплатити. Але ж очевидно, що поляки і росіяни завжди могли заплатити більше, ніж українці. Тому причина відносної стійкості українсько-татарських союзів набагато глибша, ніж та, яка, здавалося б, лежить на поверхні.

Друге пояснення даного феноменального явища хоча і є глибшим, але все ж не дає нам повного уявлення про причини такої рідкісної у світовій історії християнсько-ісламської військово-політичної коаліції. Воно належить до сфери ментальності українців. Підхід нашої нації до релігії і віри є відмінним від релігійного світогляду росіян і поляків. Українцям притаманна ледь не найбільша в світі віротерпимість і увага до сутності віри, а не до її формальних проявів. В цьому контексті мене зовсім не здивувала історія, яку переповіла мені знайома жінка після відвідування однієї з київських церков, що належить так званій Українській православній церкві Московського патріархату. Під час богослужіння на неї мало не з кулаками накинулася якась "віруюча" через те, що вона була запнута хусткою з зображенням тигра. Ніхто з інших відвідувачів на це не звернув уваги. Не дивно, що ця агресивно налаштована "богомільна" виявилася росіянкою-наглядачкою "истинного православия". Таких "богомільних" росіян у нас чимало. Їх, а також різного роду "попиків", присилає до нас Москва нібито служити Богу, а насправді вислужуватися перед кремлівськими шовіністами. Судячи з неабиякої, загалом непритаманної священнослужителям агресії духовенства УПЦ МП, складається враження, що вони проходять вишкіл у російських спецслужбах, після чого приїжджають насаджувати ненависть в серцях українських віруючих.

Росіяни ще у XIX столітті опублікували безліч різних статей і книжок, в яких всіляко намагалися дослідити "загадкову українську душу". Вони ніяк не могли втямити абсолютно незрозумілого для них явища, яке було характерним для Правобережної України. Практично в кожному українському селі поряд з православною церквою існував і католицький костел. При цьому росіян вражав той факт, що якщо в якомусь селі помирав православний піп і російське духовенство барилося з призначенням нового священика, всі православні миряни йшли до католицької церкви. Вони там молилися, хрестилися, відспівували своїх небіжчиків тощо. Це свідчить про те, що для українців формальні відмінності між різними конфесіями не є вирішальними, як для росіян, поляків чи французів. Для нас головне – справжня віра в Бога. А він лише один. На жаль, в Україні греко-католицькі церкви і каплиці руйнує саме "рука Москви". Українці за своєю ментальністю на таке не здатні.

Отже, постійна коаліція українців-християн з кримськими татарами-мусульманами пояснюється віротерпимістю нашої нації і спільними антиімперськими інтересами? Про наявність цих інтересів свідчить майже синхронне руйнування Запорозької Січі і ліквідація росіянами Кримського ханства. Але найголовніша причина українсько-татарської спорідненості полягає в тому, що впродовж багатьох століть 150-тисячна Кримська орда існувала серед багатотисячного середовища (до 750 тисяч) українських бранців. Це переважно були жінки. Тому в крові більшості кримських татар текла українська кров. Не випадково навіть одяг і зовнішній вигляд українських козаків схожий на татарський. Отже, на генетичному рівні в української нації є ісламське крило, представлене кримськими татарами. Це і є глибинною генетичною причиною феноменальної історичної коаліції українців з кримськими татарами впродовж багатьох століть.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ХЛІБ ЗАБИРАЛИ ДО КРИХТИ

В 1932 р. мій батько Микола Федотович Новиков був головою колгоспу "Червона Зірка" в с. Обмачево Батуринського (тепер Бахмацького р-ну) Чернігівської обл.

Під час жнив з району прийшла рознарядка на хлібопоставки. Отримавши її, батько подумав, що тут якась помилка, і подзвонив у район, щоб уточнити, а звідти відповіли, що цифра правильна і треба виконувати завдання. Тоді він зібрав правління колгоспу, доповів ситуацію і сказав, що для того, щоб виконати хлібопоставки, треба і полову здати, бо зерна не вистачить, а людям загрожує голодна смерть. Батько попросив поради у членів правління. Та дядьки тільки плечима знизували. Тоді він як рішуча людина сказав, що бере відповідальність на себе і розпорядився, щоб колгоспники йшли отримувати зерно, хоч списків на трудодні ще не було. Видача хліба провадилась і вночі при ліхтарях.

Невдовзі за батьком приїхали. Судили його за порушення статуту артілі, за яким перший хліб має йти державі. На диво він отримав тільки 3,5 роки позбавлення волі, тоді як за колгоспні колоски давали 5 років, а то й більше.

За свої дії батько міг отримати і найвище покарання, та він з 3,5 років відбув 7 місяців, бо влада зважила на клопотання, підписані жителями села, з проханням відпустити голову. Як бачимо, винуватцями Голодомору були люди, що називали себе "ум, честь і совість нашей епохи".

Олексій НОВИКОВ,
житель с. Батурин Чернігівської
області, член "Просвіти"

Тема продажу землі, яку порушив письменник Іван Захарченко, надзвичайно складна. Земля повинна мати господаря. Але чи стане її господарем той українець, батьки і діди якого споконвіку тяжко коло неї працювали; той нині упосліджений українець, який змушений на своїй, politій потом і кров'ю землі, тулитися сиротиною? Звичайно, що ні. Землі скуповують сотнями і тисячами гектарів (нерідко за безцінь – за хабарі продажним чинодралам) захланні "нові господарі" – переважно чужі свинячорилі спекулянти з куцими мізками, але з добре розвинутими хватальними рефлексами. Їм не заважає і мораторій, накладений на процедуру продажу землі – адже вони справедливо переконані, що в нас "все можна купити" – якщо не за гроші, то за великі гроші.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ.

Іван ЗАХАРЧЕНКО

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ПРОДАЄМО НЕ ЗЕМЛЮ – УКРАЇНУ!

Світлина Олекси ВАЩЕНКА

Продаж землі, який затіяли кучмісти, заздалегідь розоривши й пограбувавши колгоспи, можна назвати державним злочином. Головні "реформатори" Кравчук і Кучма, через брак державного розуму, не відродили – умертвили село, а країну віддали світовим і доморощеним мародерам на тотальне знищення. Тепер бачимо: Україна – це жахна руїна, наша роз'ятрена рана.

Боляче, що оті "реформаторські процеси" продовжуються і за нової влади. А лиходійство, яке чиниться нині, нагадує криваву більшовицьку колективізацію, коли геть знищили наш правічний хліборобський дух, наше плем'я, перетворивши людей у безхребетних наймитів та рабів. Тоді, як і нині, мета в бандитів була одна: сіяти безлад, злидні, занепад, неправду і гніт.

Якщо не виберемося з цього беспросвітного пекла, чорної темряви, то наше завтра стане ще гіршим. Україна, коли з-під її ніг виб'ють землю, зігнеться, впаде, не витримає ворожого тиску, навали. Рятівників нема – вдосталь грабіжників. Грошовиті лантухи, мов пірати, гасають селами на дорогих іномарках і виривають колгоспні паї у селян. Та нікому спинити оцей розгардіяш, присмирити злодійський рекет.

Земля – не товар, земля – це фундамент держави, її основа й могутність, і господарем на ній мусить бути народ, а не ті, хто має великі гроші. Скуповуючи землю, вони не благодійники – експлуататори! Ми, українці, через свою нерозважливість, довірливість стільки зазнали лиха, горя, нас вічно гнобили, одурманювали, а тепер – дожилися! – забирають землю.

Ніколи, наприклад, не стане київський генерал, про якого писала преса, хліборобом, скупивши в селі Ніжиловичі, що на Макарівщині, майже 200 земельних паїв.

Скажу, що й саме паювання землі – дика несправедливість. Скільки тут зневажених, обділених, обкрадених. Нині ті, хто за паї поклав до кишені 20 чи 50 тисяч зелених, героями поставали. Козиряють іномарками, дорогим одягом або пиячать, гуляють. А іншим душа болить. Вони – діти хліборобів, їхні батьки сконали в колгоспному ярмі, може, й щасливі, що не дотягли до цього паскудства, але своїм дітям залишили почуття неправди.

Аморальний приклад – районне й сільське начальство. Під крилом високопосадовців вони понаділяли себе, своїх дітей, родичів, навіть давно померлих батьків земельними паями. Звідси й пішов, закрутився дикий ринок землі. Таки прокинувся, спрацював наш продажний, користолюбивий ген.

Тому й не впиняється захланна торгівля землею. Окремі ділянки вже кілька разів перепродано. Та жоден з тих, хто купив землю, не став гречкосієм. Ніхто не проклав борозни, не кинув зернини в землю. Як росли бур'яни – так і ростуть.

Поки чиниться державне беззаконня, ринок землі – не спасіння! Він стане відкритою і доступною ареною для аферистів, де не знайде свого місця справжній хлібороб. Затопчуть його, мов колорадського жука. Тоді навіщо продавати землю? Хочеш господарювати – бери її в оренду, купуй трактори, комбайни, будуй міні-заводи з виробництва біопалива з ріпаку... Збагачуйся трудом своїх рук. Весь цивілізований світ живе працею, а не паразитством.

І нам пора стати на цей шлях. Треба виборкати шахраїв та лихварів, які на свій аршин міряють нашу долю. Хіба в нас перевелися хлібороби? Чому влада дбає не про них, а про загребущих, віддає в їхні руки землю? І не заради добра, а щоб добити нашу хліборобську гідність, знищити село, закандалити селян, а Вкраїну поставити на коліна. Ми ж маємо велику армію грамотних, освічених трудівників землі, але сьогодні вони нікому не потрібні. Пам'ятаймо! Україна була головною годувальницею тоталітарної системи. Українці, які розбрелися світами, – великі працелюби. Чому на рідній землі не знаходять собі місця? Чому скрізь бачимо неправду і зло, а не бачимо злочинців? За чиїми спинами вони заховалися?

Ми, не живі й не мертві, ледь плетемося у хвості цивілізації. І досі не знаємо, хто господар у державі, кому коритися? Кого слухати? Хто нами править? Не розібрати, але можна сказати: неукраїнці! Вони, як завше, виконавці чужої волі. На службі в диявола. Учора селянин сварився за межу, за клаптик поля, сьогодні – одурений і засліплений, торгує землею, щоб завтра його діти, внуки поставали кріпаками, тягали чуже ярмо.

Чи буде селянин продавати молоко, м'ясо, зерно, коли продасть землю? Кому так пече наша земля? Хто годуватиме нас? Чи будемо доїдати європейські недоїдки? Насправді, то ми вже давно європейці, просмерділися Європою, доношуючи їхній мотлох. Господи, та чи треба ще більшої ганьби й неслави, яка впала на наші голови?! Кумедний ми народ...

Прожиті роки примарної незалежності стануть темною сторінкою нашої історії. Та ще темнішою буде ціла галерея зрадницьких облич, які безчинствували, грабували, розпинали Україну. Від суду історії не сховатися нікому!

Пора оговтатися. Ми надто покірні своєї долі. А вона – безжалісна! Каже: гнетеся? – гніться! Терпите? – терпіть! А що нас чекає завтра? Велике лихо: і бідних, і вас, багачі-українці. Неправедно нажите вами добро, як пише Біблія, стане погибеллю. Не порятують вас ні замки, ні палаци. Багатство вам дали в тимчасове користування, щоб ви мовчали, не заважали грабувати країну. Світові шахраї-глобалісти ніколи не потерплять поруч себе ситого й розбещеного гоя. Нестямитеся, як все відберуть у вас, і будете ходити у них на повідку. Згадайте більшовицьку сваволю і розбій, коли нищили фабрикантів, поміщиків, інтелігенцію...

Земля й село – це останній рубіж українства, здолавши який загребущі святкуватимуть перемогу. Навіть біснуватий фюрер, прийшовши до влади й побачивши економічний занепад держави, дуже схожий на наш, пророк: "Крах німецького селянства стане крахом німецької держави". Чому ж ми, як вандали, жорстоко нищимо, спустошуємо село, розбазарюємо землю, тлумимо селянина? Не буде села – не буде України!

Схаменімося всі, хто має українське серце, станьмо стіною: нам, щоб бути й жити, потрібно виграти останню битву – вберегти, порятувати село й землю! Всі наші головні багатства прибрали чужинці. Загребуть і землю, тоді що нам безправним залишиться? Ярмо? Живуть і в ярмі, але не люди – воли!

І СЛОВОМ, І ДІЛОМ

Вадим СОВА,
голова Білоцерківської міської організації КУН

Вибори, парламенти, президенти і навіть цілі історичні епохи, як і людські душі – приходять в цей світ і проходять, а життя Нації йде до занепаду або до розквіту. Українці протягом своєї багатотисячолітньої історії бували і могутніми, і на межі знищення, однак вставали після найстрашніших поразок і продовжували існування на батьківській землі. Після найстрашніших геноцидів XX століття українці знайшли в собі сили й відродили Українську Державу в 1991-му році, однак ми швидко зрозуміли, що влада залишається в руках перефарбованих комуністів, і держава не наша. У всі часи серед українців знаходились люди, котрі вели Націю до поступу, скидали окупантів і самодурів, йшли і знаходили для України нові землі або писали геніальні вірші. На початку XX століття таких українців називають націоналістами.

Боротьба за Українську Самостійну Соборну Державу триває, потрібно посилити ідеологічну роботу серед членства зокрема активним проведенням акцій і заходів, котрі декларуватимуть наші ідеї, привертатимуть увагу людей, гартуватимуть і гуртуватимуть націоналістів. Найкращі кадри для оновлення КУН – це передусім студіююча молодь, котра є досить інтелектуальна й потенційно ідеалістична, не загрузла в побутовому багні життя. Осередки КУН повинні бути в кожному вищому навчальному закладі України, де вони об'єднуватимуть усіх свідомих українських студентів. Регулярними, частими і масовими повинні стати вишколи й семінари. Не вся молодь політичні бурлаки, що ходять топтатись на майдани будь-за кого за 50 чи 100 гривень на рило. Існують чисті українські душі, що через яловість пропаганди націоналізму на теперішньому етапі проходять десь зовсім поруч, спливають раз чи два в "Просвіті" або в подібній структурі, і пірнають з головою в нудне існування, так і не спробувавши цікавого світу національно-визвольної боротьби. Та й Боротьби зараз живої немає! Спадок попередніх поколінь славетний і неоціненний, однак Слово без Діла мертве. Маємо збитими ідолами окупації, масовими демонстраціями й героїчними акціями породити нових Героїв, продовжити традицію Боротьби.

У жовтні святкуємо Покрову – День Українського війська. Наші акції мають своїм розмахом і суспільним резонансом компенсувати вимушене мовчання і його сублімацію під час дочасних виборів. Треба позбавити Одесу й Сімферополь загрози встановлення ідолів коронованій курві Катерині. (До речі, псевдоукраїнська міліція в цьому питанні підтримує московських шовіністів!)

Потрібно перестати мислити категоріями поразки, забути розмови про непрохідність, непопулярність й неуспішність, мислити треба по-козацькому, широко, з розмахом. А оскільки сильна духом людина, з Божою поміччю, стає сильною фізично, то націоналіст, як людина сильна, повинен думати про допомогу слабшим. Слабим є українське суспільство в цілому, однак найбільша хвороба – на Сході, Півдні, а подекуди в Центрі України. Лікувати треба безперервною пропагандою, словом і ділом.

Найважче українцям за кордоном, особливо під Москвою. Оскільки за статутом КУН не займається політикою за кордоном і не приймає негромадян України в свої лави, то треба хоча б на культурно-просвітницькому полі допомогти українцям Кубані, Стародубщини й Східної Слобожанщини. На Кубані немає жодної української школи (як і скрізь в РФ), однак існують кубанська "Просвіта", Громада українців Кубані, Товариство української мови та Товариство української культури Кубані. По станицях старші люди розмовляють майже українською. Існує Стародубське козацтво, в 90-х ще діяло Товариство української культури "Блакитна Десна" в Брянську, а в оптимістично-помаранчеву зиму 2005-го голова Злинківської районної адміністрації Брянської області РФ Микола Зівако на районній нараді зробив пропозицію всім районом приєднатися до України, мотивуючи це віддаленістю Злинки від обласного центру й повним занепадом економіки району. Навіть російські переписи фіксують компактні українські поселення в Білгородській і Воронізькій областях РФ. У Воронізькому державному університеті існує факультативне викладання української мови на філологічному факультеті, однак через відсутність навіть українських класів відвідування факультативу стає непотрібним в майбутній педагогічній практиці. У Воронежі діє українське об'єднання "Перевесло", щороку в райцентрі Росош проводиться жовтневий фестиваль української слобожанської культури. Отож навіть в надскладних умовах українське життя там жевріє, і націоналісти, допомагаючи підмосковським українцям, врятують їх від повної деукраїнізації.

Пропаганда, розбудова Конгресу, акції та заходи потребують потужного періодичного видання, отож кожен конгресівець повинен апріорі передплатити "Націю і державу", приєднати, як мінімум, ще одного-двох передплатників, партійний тижневик має продаватися в кожному кіоску преси по всій Україні і виходити накладом мінімум 100 000 примірників. Треба проводити видавничу діяльність, створювати і контролювати комерційні структури, що стануть надійною базою Боротьби за УССД.

Роботи багато, але якщо знаєш що, як і за чим робити, то вже зробив половину...

Семен ЧИСНОК

ЧОРНІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

УПИРІ. "СПЕЦОТРЯД НКВД"

Одного разу посеред білого дня нас вивели на край лісу. Невеличка галявина була застелена ряднами, на яких стояла в бутлях горілка та їжа. За весь час перебування в УПА подібного я не бачив. Мене це здивувало. Раптом долину почали оточувати червонопогонники. Я автоматично схопився за зброю, але рука Остапюка зупинила мене. Аж тепер я зрозумів, з ким маю справу. Червонопогонники підійшли зовсім близько, привіталися. Потім всілися поміж нас за гостинним столом. Серед них я впізнав Тріфонова, Чернова і лейтенанта Голубцова. Під час розмови я зрозумів, що знаходжусь в "спецотряде" Сафата. Озброєння в нас було погане – старі обрізи, німецькі карабіни, пара автоматів та обмаль патронів. Одяг жалюгідний, в більшості цивільний, лише на головних уборах виблискували тризуби.

Розмову вів Чєрнов. Було сказано, що завтра ліс будуть прочісувати загони НКВС. Ми маємо з ними зустрітися і прийняти несправжній бій. Всі повинні стріляти в повітря, а жителі сусідніх населених пунктів мають сприйняти все як справжній бій.

Нам показали місце, де буде захована зброя, амуніція. На другий день так воно і сталося. Після так званого бою ми добре озброїлися. Далі ночами бродили селами, грабували, убивали, пиячили і виловлювали молодих симпатичних дівчат на потіху Остапюку, який після гвалтування напівживих кидав у криниці Сафатової долини смерті. Остання наша вилазка була на Козирщину, де за вказівкою Тріфонова ми мали заготовити зерно ніби для бандерівців. В нашому підрозділі часто появлявся Сафат. Всі ми його остерігалися...

В кінці 1945 року всіх нас зібрали в одному місці, вручили червоні прапори, дали в руки портрети Леніна і Сталіна, які були прикріплені, мабуть, до тих самих деревин, якими розривали тіла зґвалтованих дівчат-східнячок. З новою зброєю ми направились з московськими піснями в Демидівське НКВС. Тут нас зустріли як героїв-переможців з гучним мітингом та чаркуванням. Вночі на возах нас направили в Рівненське НКВС. Після фотографування проведено інструктаж..."

Найбільш жорстокого ката Сафата призначили в селі Ільпибоках головою сільради, а решту убивць, при повному озброєнні, послали з тим самим завданням – убивати, убивати і ще раз убивати – на хутір Дубляни, що під Дібровою, для підсилення такої самої "бандерівської боївки". Ще довго оплакували люди своїх рідних та близьких, криниці приймали в свої глибини людські тіла аж до 1948 року. А Сафат Панасюк тепер уже інакше глумився з односельчан. Непокірних висилав до Сибіру, із селян здирав непосильні контигенти, аж поки не попався в чеському селі Вовковиї...

Якось уночі постукали в його двері. Убивця здогадався – настав час розплати. Він гадиною виповзає з хати... і опиняється на Сході України. Казали, десь в Харківській області. Доходили чутки, що протрусився, проіснував головний упир (десь) десяток років і помер чи то від прокльонів, чи може дістала його рука народних месників ОУН-УПА, чи й самі енкаведисти прибрали його як живого свідка і учасника злочинів. Ката українського й польського народів не стало аж років п'ять тому назад. Залишилася за ним недобра пам'ять, море людських сліз і гори трупів у місцевості, що має назву "Долина смерті".

Тут кожен сантиметр землі окроплений людською кров'ю, тут усе свідчить про злочини катів проти мирного населення. Пекучий біль донині лежить каменем у серцях тих, котрі пережили ті жахливі ночі відвідин упирів й очі виплакали за своїми рідними і близькими. Ще й нині, здається, із 90-метрової глибини "сафатових криниць" долинають плач і стогін зґвалтованих дівчат, закатованих воїнів УПА та їхніх рідних, старих людей і немовлят. Там стоїть хрест, кожного року відправляються панахиди. Земля розповідає живим про злочини упирів, а в повітрі ще до сьогодні висить нудотний запах людської крові.

Цю страшну новітню історію треба розповідати, щоб увесь світ знав, через які страждання та голготи пройшов наш добрий і щирий народ, якого геноциду він зазнав від рук сталінських посіпак, керованих партією більшовиків. Пам'ятаймо про невинно замордованих! Будьмо пильні!...

Вся боротьба українського народу проти окупантів в основному велася в селах. Тому туди засилали не тільки "спецотряди", а й окремих терористів під маркою фінансових агентів, збирачів позик, контигентів і т. ін. з головним завданням вбивати невинних селян і все приписувати бандерівцям. Ось що розповідає колишній стрибок Філімон Ремесник з села Рудки (Млинівщина):

– Мене в той час завербували взяти зброю в руки і виступити проти свого народу. Всі злочини над моїм народом проходили на моїх очах. Але те, що я побачив на одному із хуторів села Рудки – повік не забути. В наше село якось прибився фінансовий агент Микола Герасимчук. Декілька днів приглядався, рознюхував, а потім добрався до хутора, де переховувалась сім'я Бабія Миколи, воїна УПА, який загинув у бою з енкаведистами. Його хату спалили, все майно пограбували. Нещасні сироти з матір'ю переховувалися від помсти так званих правоохоронців.

Микола ніби закохався в свою жертву – ще малолітню дівчину Савіну і шляхом погроз та залякування женився на ній. Здавалося, побитій горем сім'ї не потрібно більше ховатися від енкаведистів. Микола зайнявся господаркою, Савіна завагітніла... Здавалося, горе залишилося позаду... Та де там... Однієї ночі Микола шулікою зривається з ліжка, бере в руки наперед підготовлену сокиру і... гостре вістря немилосердно впинається в тіло Савіни, а потім безжально січе стару матір та дві сестрички. Весь у крові садист ногами вибиває вікно, вискакує з хати і біжить в село Рудки до стрибків ніби за порятунком, божевільно кричучи у розпачі:

– Бандерівці зарубали всю мою сім'ю!..

Весь загін стрибків піднято по тривозі. Про трагедію зразу повідомили районний відділ НКВС. До хутора ми не йшли, а бігли, намагаючись застати бандерівців на місці злочину. Коли забігли в хату, перед нами постало жахливе видовище... На землі лежить порубана старша дочка Люба... В хаті пахне людською кров'ю... Ми стояли, наче вкопані. Микола в розпачі бігав по хаті і весь час проклинав бандерівців. У кожного з нас кипіла в душі ненависть до цих головорізів.

Десь під ранок з району приїхало дві машини енкаведистів з лікарями. Микола розповідав, як бандерівці вдерлися в хату, як він втік через вікно...

Лікарі тим часом оглядали порубаних, прощупували пульси...

Несподівано один із них виявив, що пульс у матері і старшої дочки Люби прощупується. В районній лікарні їх привели до пам'яті. Через пару днів після тої страшної трагедії лікуючий лікар запитав у потерпілої матері:

– Хто ж це над вами так познущався?

Та, відкривши запалі очі, тихенько відповіла:

– Це зять наш Микола...

Судили нічного упиря показовим судом, від людського ока, і присудили жорстокому садисту десять років тюрми. Але після того суду, подейкували люди, що бачили його, як він знову бродив селами Рівненської області, вишукуючи нові жертви...

Для чого було вбивати сім'ю? Яка мета цього злочину? Як виявилось пізніше, таких, як Микола Герасимчук, на той час бродило багато. Завдання в них було одне – жорстоко вбивати і знущатися над тими сім'ями, які були проти них. А всі злочини приписували бандерівцям.

Але, незважаючи на всю жорстокість тодішнього режиму та паплюження національно-визвольного руху в Україні, населення жертовно підтримувало його, як тільки могло. Це дуже добре розуміли окупанти, а тому весь час намагалися за всяку ціну розірвати зв'язки українських громадян з визвольним рухом. Щоб досягти своєї мети, крім терору проти населення, вони другого виходу не бачили. Саме тому по селах, містах проводилися масові облави із участю багатотисячних загонів спецвійськ НКВС, озброєних найновішою зброєю та військовою технікою. При цьому проводились масові арешти, застосовувались жорстокі садистські побої, тортури, розстріли, спалювання сіл, грабежі та ґвалтування. Таких страхіть в світовій історії не зазнала жодна країна світу. Порівняно з тим страхіттям, яке творилося тоді в Україні, бліднуть страхіття татарських орд, що на той час складали найкривавішу сторінку історії Східної Європи. Ось приклад лише одного українського села Н... на Західній Україні в той жорстокий розгул більшовицької орди, описаний у "Літописі УПА", 9 том, стор. 188–189.

– "Світає. Село Н... обступлене сотнями спецвідділів НКВД. Довкола села горять вогні. При них гріються, сплять, сидять чекісти. Всі виходи з села блокують сильні застави. На всіх домінуючих над тереном пунктах кулеметні гнізда. Село оточує один ланцюг енкаведистів. Там, далі, під лісом, заліг другий ланцюг. Десь у корчах, замасковані, заведені, глухо гудять 2–3 легкі танки, бронетранспортери. По всіх стежках і дорогах снують густі патрулі. З ними – спеціально вишколені собаки. Ще кілька хвилин – і вся ця причаєна банда, нацькована політруками, розбещена до неймовірності вічним мордуванням, виголодніла, промерзла, часто п'яна – заллє, затопить мирне українське село кров'ю. Ще кілька хвилин – і почнеться горе. На українських землях облава. От вона вже починається.

Сотні людей відриваються від погасаючих вогнів з приготовленою до пострілу зброєю з довгими дротами для шукання криївок, вдираються в село. Брешуть собаки. Чути перші удари крісів об замкнені двері. Чути, як вилітають перші вибиті вікна. Чути тут і там брудну московську лайку.

Вибігають із сонних хат люди в білизні. Тут і там розлягається плач вирваних зі сну дітей, тут і там чути голосіння зляканих жінок. Ще кілька хвилин – і над селом здіймається і стоїть один суцільний гул: гул матюків п'яних енкаведистів, лемент жінок, дітей, черги автоматів і кулеметів, брязкіт розбитого скла і товченого посуду. На кожному подвір'ї група 20–30 більшовицьких бандитів. Всі озброєні, крім автоматів, гранат, довгими твердими дротами. Розбивають загати, перекидають стоги, викидають снопи із стодол. В хатах розвалюють печі. Зривають підлоги. Шукають криївки підпільників. Не найшли нічого. Вскакують ще раз до хат. Кажуть готовити собі сніданок: яйця, печену качку, самогон, вареники. Коли господиня проситься, що цього всього не має, б'ють прикладами, шомполами, копають ногами. Перекидають все в коморі, в скрині. Кілька ласих очей дивляться на молоду дівчину, – дочку господині. Господиня-мати дрижить. Вона знає, що це означає... Хоче, щоб дівчина кудись вийшла. Та на цей раз небезпека загрожує не з цього боку, дівчину не ґвалтують, а арештовують.

У сусідів знайшли криївку. Розриваються гранати. Витягують когось, хтось сам застрелився в криївці. Потім із криївки ще два чоловіки з кулеметом і автоматом. Б'ють по енкаведистах. Та становище їх безвихідне. Два проти тридцяти. Гучне: "Хай живе самостійна Україна!", – один падає від куль енкаведистів, другий стріляє собі в голову з власного пістолета. За хвилину з місця, де було господарство, б'є в небо стовп полум'я й диму. Біля вогню іде розправа з власницею господарства. Допитують, хто в неї жив, як називається, що робив. Господиня не признається. Її страшними тортурами замордовують. Труп кидають у вогонь. Кидають у вогонь також трупи двох побитих повстанців. Їм лише відрубують голови, щоб показати в райцентрі. Труп третього повстанця, який був командиром, заберуть у райцентр цілого. В небо б'є гул, стовп диму й полум'я, запах паленого людського тіла...

З іншої хати нападники приносять присмажену качку й самогон. Починається біля вогню "сніданок". Від запаху печеного людського тіла робиться так млосно, що не можна витримати. Енкаведисти п'ють за "советскую власть" і приміряють щойно стягнені з побитих повстанців закривавлені чоботи. В будинку школи примістилися слідчі. Навчання під час облави не відбувалося. Біля слідчих купа патронів. З усіх кінців села під конвоєм арештованих женуть жінок, чоловіків, дітей і старих. Їх під вечір – сотні. Свистять шомполи, брязкає з-під розсіченої шкіри кров. Підсувають підписати заяви про співпрацю з НКВД. За всяку ціну хочуть здобути відомості про підпілля. Одних переслуховують відразу, інших відвозять автомашинами в райцентр.

Облава триває чотири дні. Нарешті, коли навіть найменша соломинка зрушена зі свого місця, коли все село виглядає, як один велетенський смітник, коли щонайменше 80% мешканців села заарештовано, переслухано, побито – облава кінчається зі співом: "Я другой такой страны не знаю, где так вольно дишит человек...", з брутальною лайкою на адресу українського підпілля, "месного населения", "самостоятельной Украины", спецвідділ НКВД від'їжджає із села Н... Люди падають навколішки, підносять руки до небес і просять Бога, щоб ця облава не повторилася знову завтра..."

Невідомі помордовані енкаведистами повстанці. Львівщина.

смт Лемич, Рівненська обл.

Продовження. Початок у № 36.

Закінчення в наступному числі.

Наталя ВОЛОШКО

З ГЛИБИНИ ВІКІВ

ЗОЛОТЕ СВІТЛО ТРИПІЛЛЯ

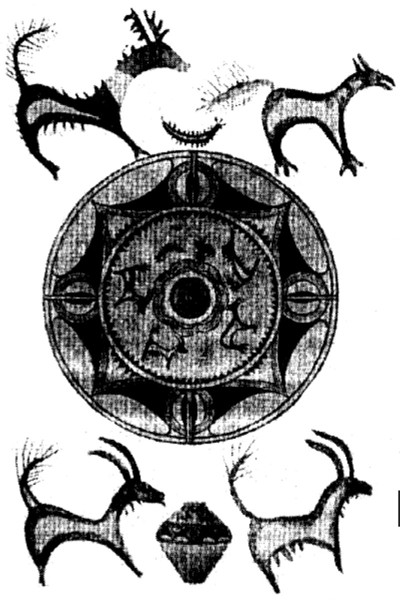

Нам не стачало світла! Бракувало його серед старовизни темношкірих дерев. Серед галявин, заповнених жовто-зеленим килимом вічної трави…

Не стачало світла, та й годі! – бо старезна обухівська дорога ліниво плуганилася поміж лісів. Ця потерта Обухівська траса, – поважна в літах панянка, – добре відала, чого собі варта, бо мовчки, повільно, ніби того не бажаючи, провадила нас до Трипілля, що лежало попереду, – сто разів чуваного! Намріяного! Та – незвіданого. Незнаного. Незайманого!

...Спочатку стрічали Українку – сучасне модерне містечко, ніби навмисне постале на шляху цивілізацій, аби подорожній відчув той контраст епох – між учора й сьогодні...

А машина тим часом наполегливо вглибалась у ліс, ніби тільки їй і дорозі було відомо, куди треба нині йти. Їхати. Повертатися!..

...На подвір'ї трипільського дворища до нас вийшла старою-старезна яблуня... З кожної її гілки звисала незрима легенда...

Ось воно – Трипілля!..

Привілля.

Чар-зілля!..

Малоймовірним здавалося те, що знаходимось у самому серці древньої території археологічної спадщини ранніх землеробсько-скотарських племен, що заселяли Південно-Східну Європу епохи переходу від неоліту до бронзи, залишки якої вперше було знайдено під час розкопок більш як сто років тому в Україні, в селищі Трипілля на Київщині. Саме тут, на подвір'ї синьоокого дворища, густо вкритого тирличем і петровим батогом, починалася територія поселення найдавнішої в світі цивілізації, що несе свої витоки від початку II тис. до Р.Х., включаючи обшир від Південно-Східної Європи до Подунав'я! Неймовірно, але ми дійсно знаходились у найвеличнішому мегаполісі старої Європи. І не стільки Європи, – в світовій столиці Древнього світу!

Так ось, яке воно, селище, що сватало віки між ... сучасним і вічним... Трипілля.

Тройбілля?..

Нас запросили до світлиці Музею...

Чогось-таки не стачало. Було надто задушливо, ніж на пересічний статичний серпень... Крім нас був присутній – досі невідомий, але ледве вловимий в повітрі (і в настроях!) бентежно-щемливий неспокій... Який раптом не можна було ніяк пояснити, нічим не приборкати... Вгамувати! Мов кожен із нас був перед іспитом. Чи – на сповіді...

Але – поволі згасало світло тієї днини... Бо розпочиналося дійство – розповідь про найголовніше.

Про – нас самих.

Про – Українців!

Проте – бракувало Світла!

Та ввімкнули екран і – о диво – сталося неймовірне! Фільм називався... "Світло для світу"!

Малоймовірно, але факт: нам, землеробам, трипільцям, – вкраїнцям – більш, ніж 7 500 років! Саме наша земля – свідок найдревнішої на планеті культури – є скарбницею таїни й досі ще не розкритих

Мене вразили пшеничні паляниці! Відтворені за існуючими малюнками того часу, округлі жовтаві статечні короваї у вигляді жагучих весняних сонць – із неповторними візерунками на кожному – символом Життя і Вічності – були настільки сучасними, мистецькими, красивими!. Круглі, пишногруді, красномовні хлібини… Здається, випечені лишень учора…

пластів загадок древніх цивілізацій на земній кулі. Ми, українці, були першою сходинкою до цивілізацій на Землі – за поселенням. Державністю. Духовністю!

Ну чим не Атлантида?!

Подумати тільки:

31 рік до Р.Х. – час створення Римської імперії.

214 рік до Р.Х. – зведення Великої китайської стіни.

2600 рік до Р.Х. – виникнення перших єгипетських пірамід.

3300 рік до Р.Х. – рік народження знаменитого шумерського письма.

6500 рік до Р.Х. – з'ява першої цивілізації на Землі... З'ява епохи трипільців! Передовсім – це була нова, автентична, незвичайна цивілізація – Ората – ядро індоєвропейських народів!

...Двоповерхові будинки, зведені стародавніми трипільцями у вигляді глинобитних просторих жител із прямовисними опорними стовпами, між якими випліталися стіни з верболозу, обмащеного глиною, а пізніше – кам'яними перестінками, – ще й досі несуть печать невисловленості. Втаємниченості: як можна було спорудити красиве, ошатне й зручне житло у двох рівнях ще в III тисячолітті до Різдва Христового?! Задовго до народження будівників єгипетських пірамід?! Житло, в якому жили, творили. Кохали... Вирощували хліб і народжували дітей... Звідки мовчки ішли у світи....

Я блукала Музеєм одна – мене вразили пшеничні паляниці! Відтворені за існуючими малюнками того часу, округлі жовтаві статечні короваї у вигляді жагучих весняних сонць – із неповторними візерунками на кожному – символом Життя і Вічності – були настільки сучасними, мистецькими, красивими!. Круглі, пишногруді, красномовні хлібини... Здається, випечені лишень учора...

Карта цивілізації Старої Європи, складена М.Гімбутас в 1973 році

Подумати тільки: трипільці зводили двоповерхові будинки, прикрашені оберегом – підковою! І підкова та – не що інше, ніж стилізоване зображення праматері – жінки, матері чи сестри – руки якої піднесено у зверненні до неба. До – Сонця! До – Світла! До – Бога!

У глибині тисячоліть губиться таїна багатоманітних проявів ушанування Тільця. Навіть на посудинах трипільців представлена різна стилізація цього сузір'я. За епосом, трипільці обожнювали велику рогату худобу: з особинами корови-бика пов'язуються відрізки часу, явища природи, навіть основні категорії – майно, здобич, життя.

Сьогодні відомо, що існував тричленний рівень абстракції у світогляді наших предків, кожен з яких відповідав одному з трьох "китів" світогляду древніх: перший – особистості, другий – суспільству, третій – Всесвіту. А оскільки посудина була поширеним символом Всесвіту, глиняний посуд і розписувався за трьох умовних поділів: нижчий – перший, чи побутовий рівень, – звався НАВА (тобто – минуле. Чи – потойбіччя). Трохи вищий – ЯВА (середній чи соціальний щабель) – себто нинішнє. Сучасне. Існуюче... (Чи не звідси: наяву?...). І – останній, найвищий – превисоченний... Космічний! ПРАВО... (Чим не – Правило. Правильно. Вправно?)

Ось вона, триєдина і вічно-мудра – відтак вселенська мораль, скріплена підписом неповторного візерунку сивого розчерку безвідмовних віків: "Нава. Ява. Право"!

До речі, слово стародавніх трипільців значило надто багато... Більше, ніж звук. Паче, ніж – Слово! Мова була і засобом передачі інформації. І – Святом! І – Богом!

Вважалося, що промова – вже була реальною, фізичною субстанцією... Що звучання бодай навіть частинки Слова – складу, звуку – спричиняло певні коливання душевно-сердечних ритмів... Підсвідомих душевних заплав!... Чи не звідси – співанки-колисанки, які народжувало серце, котрі розливалися душевним оловом, здатним сплавляти щастям розквітаючі долі...

Ніби стверджуючи ту святість – вітер приніс незвичайну мелодію: синю... Легітну. Мов – дитинну!...

То була реально-уявна мелодія, записана нашими пращурами на кістках мамонта – мелодія первісного світу, Першосвітанку цивілізації. Першороси життя!

Може, звідси – мелодика світу? Ритм буття й соціальність мови? Пластика світлотіні – небачена, але чувана, співана, втаємничена. Що існує не просто як пісня. Як – мелодія Космосу!

Знайдено і прадавні ноти, записані на зашліфованих кістках тварин – щелепах мамонтів, які видалися вченим справжньою сенсацією, бо, відтворені звуковим рядом, містили в собі багато сонця, зворушували незвичайною гармонією, досконалістю і музичним смаком!

Тією ж самою музикою, з любов'ю покладеною, наче ноти, на виткане стародавнє полотно, є вишивка – дитина вкраїнського вбрання. Неймовірно, але складні, красиві філософські рішення орнаменту пересвідчують: вишивали серцем, а не руками! Що хотіли передати нам древні трипільські майстрині? Що зашифровано до щему рідними хрестиками у самобутній рослинній орнаментиці? Чому тихо стискається серце від тієї красномовно вишитої мелодії і чому я мимовіль шукаю в ній схожості із своєю дитячою сорочечкою, вишитою моєю бабусею з Полтавщини? І знаходжу!

Від початку трипільської цивілізації і до нинішньої доби – майже вісім тисяч років. За плечима яких – кочівництво й одомашнений кінь, винайдення колеса і бронзи, розвиток писемності й ремесел. Та чи не найголовніше: формування стабільної держави через руйнацію кордонів племінних площ і налагоджене співіснування представників різних культур. Саме з епохи бронзи беруть початок найдавніші держави на терені України. І як показує поступ історії, основні причини виникнення держави та її головні риси більше ніколи в Україні не зникали. Отже, державність у нас безперервно існує ще із початку епохи бронзи й до сьогосвіття!

Укотре торкнулася дідуха – символу єдності, сили. Духа. І почула його хриплуватий, ледь відчутний шепіт: кожен колосок є окремим. Слабким і самотнім. Тільки в єдності – наша сила!

Блукаючи самотиною серед музейних цінностей, я зачепила благеньку опону на віконці – завісу Трипілля, що відокремлювала сиво-червоні яблукасті віки від прагматично-нервового сьогодення... Здалося, відкрий те вікно – поєднаєш обидва кінці часу, і в нинішній строкатий спантеличений світ вввіллється щось щире і чисте... Світло для Світу!

Час повертатися додому. А трипільське подвір'я не відпускало... Що хотіло ще розповісти нам, українцям, прямим своїм нащадкам, дітям своїм?

Чи не пора нам зрештою згадати, хто ми є. Відкіль наше могутнє коріння, наша зболена минувшина. Всі ми відчуваємо

Вишивали серцем, а не руками! Що хотіли передати нам древні трипільські майстрині? Що зашифровано до щему рідними хрестиками у самобутній рослинній орнаментиці? Чому тихо стискається серце від тієї красномовно вишитої мелодії і чому я мимовіль шукаю в ній схожості із своєю дитячою сорочечкою, вишитою моєю бабусею з Полтавщини? І знаходжу!

стан теперішньої людності, екології Землі, проблематичність подальшого існування планети. Ці питання споконвіку стояли перед нашими предками, як і перед нами. І у їх розв'язанні ми не набагато випередили стародавній світ. Сучасне людство лише починає усвідомлювати, який величезний, неоцінений шар досвіду сотень попередніх поколінь воно не помічало упродовж панування експериментально-меркантильної парадигми Нової ери. Ми втратили відчуття єдності і взаємозалежності людини із Космосом, притаманне не лише первісним, а й традиційним цивілізаціям. В стрімкому ритмі віків ми забули, що Всесвіт має не лише інформаційний, а й духовний вимір! Пам'ятаймо ж про нашу відповідальність перед Вічністю! Прийшов час цілісного осмислення стародавньої історії людства, вибору ціннісних орієнтацій і для держави, і для кожного з нас. А надто зараз – коли Україна стоїть на порозі свого доленосного вибору.

...Поверталися ввечері. Дорога – широка і світла. Душі – чисті і празникові. Ніби скупані у любистку! Хотілося надовше зберегти в собі той піднесений емоційний стан, не розхлюпати й краплі...

Мовчали...

Кожен беріг свою потаємну мрію...

Як я – свою. Бо навряд чи здогадається колись людство, що найцінніша знахідка трипільського періоду – це ти!..

м. Київ

ДОБРА СПРАВА

"СМОЛОСКИП" ВІДКРИВ НА ПОДОЛІ УКРАЇНСЬКУ КНИГАРНЮ

О. ЗІНКЕВИЧ

Що з центру Києва зникають книгарні, мистецькі галереї, майстерні художників, а на їхньому місці з'являються такі несусвітньо "культурні" заклади, як "салони ігрових автоматів" – до цього ми вже, як то кажуть, "звикли"... "Популяція рудих мурахів" (так означила свого часу це явище письменниця Леся Ворона), захопивши владу в столиці, вигризає все на своєму шляху. Одначе іноді трапляються дива – коли знаходяться люди, здатні діяти всупереч "рудим мурахам". Одне з таких див трапилося 30 серпня на Подолі. Там, – за адресою Межигірська, 21, – відкрилася українська книгарня!

Іван АНДРУСЯК, поет

Спричинилося до цього – що не кажіть, а таки, як на нинішній час – дива видавництво "Смолоскип", знане своєю активною підтримкою молодих літераторів та культурологічними проектами з популяризації вітчизняного письменства 1920-х років і української діаспори. Наразі невеличка книгаренька зручно розташувалася на першому поверсі затишного двоповерхового особнячка видавництва. Обіцяється тут широкий вибір саме українських книжок – як художньої літератури, так і видань із царини політології і гуманітаристики. Однак головна "родзинка", вкрай важлива для читача – мінімальні торгові націнки, які роблять книжки доступними якомога ширшому колові зацікавлених.

На відкриття, втім, зійшлися не лише читачі, а й літератори різних поколінь. Творча молодь, якою "Смолоскип" уже тривалий час опікується, влаштувала у дворику вельми симпатичні поетичні читання. А старші письменники натомість із захопленням слухали палку промову Дмитра Павличка, який, привітавши з'яву нової книгарні, закликав своїх молодших колег дбайливо ставитися до мови і не вживати у своїх творах ненормативної лексики.

Ми ж тим часом поспілкувалися з автором і головним натхненником ідеї постання книгарні, головою видавництва Осипом ЗІНКЕВИЧЕМ, який створив "Смолоскип" іще в діаспорі й ось уже півтора десятиліття успішно працює в Україні, роблячи те, чого направду не робить більше ніхто.

– Пане Осипе, я знаю, що книгарня "Смолоскипа" – це була ваша давня мрія. Ви щасливі з того, що мрії збуваються?

– Я дуже щасливий, що ми маємо своє приміщення, бо інакше оренда нас би "заїла". Усім ж бо відомо, що нині діється в Києві з орендою приміщень для книгарень та культурно-мистецьких закладів. Але це будинок "Смолоскипа", і місця тут досить для того, щоби в нашій книгарні були представлені якнайбільше українських видавництв з усієї України, а може, і з-за кордону. Ціль наша – не комерційна, ціль – якнайбільше розповсюдити українську книжку. Щоб сюди приходили люди, щоб мали якнайбільший вибір, щоби була відповідна обслуга... Я думаю, що це перспектива на дуже довгі роки. Це не є справа року, чи двох, чи десяти – я певен, що ця книгарня в цьому приміщенні існуватиме десятиліття чи й століття!

– А чи немає у вас іще більш амбітних планів – розширити проект на інші міста?

– Звичайно, є – якщо знайдуться люди, готові двигати цю справу. До нас уже звертався дехто... Зокрема, з Конотопу, де вже є книгарня, з якою ми співпрацюємо. Є плани і щодо інших міст, – потрібно лише, щоби була в цьому зацікавлена група видавництв, спроможних фінансово підтримувати проект розширення.

До речі, в багатьох великих містах є представництва Спілки письменників, "Просвіти", котрі мають свої приміщення. Чому б не створити там книгарню? Нехай невеличку – але щоб вона там була! У тому й проблема, що від нас самих усе залежить – не від влади. У наших бідах винні ми самі – я в тому переконаний...

– Які саме видавництва наразі у вас представлені і як широко ви намагаєтеся засягати далі?

– У нас наразі підписані угоди з сімдесятьма видавництвами. Чотири з них – "Смолоскип", "Факт", "Академія" і "Основи" – представлені окремими шафами, і так само може бути представлене будь-яке інше видавництво, якщо матиме відповідне бажання. Нині, на час відкриття, у нас є близько чотирьох тисяч найменувань книжок – це вже, здається, непоганий вибір. Але я певен, що далі буде більше. Перспективи є...

– А які, на вашу думку, перспективи того, що українська книжка таки дійде до широкого українського читача в усій країні?

– Ще раз кажу: все залежить від нас. Нині наші видавці за якістю, за тематикою книжок не відстають від своїх західних колег. Але наша проблема в тому, що ми, видавці, доносити книжку до читача ще не зуміли. Але що далі, то краще це нам вдається. Судіть самі – торік "Смолоскип" продав близько сорока тисяч книжок. Як на мене, це вже дуже багато – хоча ми ще не мали своєї книгарні. Тож перспективи, як на мене, дуже оптимістичні – якщо, звичайно, працювати...

НОВІ ВИДАННЯ

КАПЕЛЮШ І ТАЄМНИЦІ ЮЛІЯНА ШПОЛА

Ростислав МЕЛЬНИКІВ

Життя письменника навряд чи б уклалося в десяток гостросюжетних романів: вир революційної діяльності в боротьбистському запіллі, розбудова організаційної мережі на Слобожанщині, в Одесі, на Херсонщині та в Галичині (не випадково ж він вважається одним із "духовних батьків комунізму" в Західній Україні), політична діяльність у Києві й Харкові, Москві та Берліні, журналістські й редакторські будні, футуристичний епатаж Комункульту й "мушкетерство" у ВАПЛІТЕ, затята полеміка про шляхи української літератури й прагнення будь-що-будь відстояти самоцінність своєї нації та культури в карколомну добу "сталінізації", і все це – до того ж – сповите серпанком романтичного кохання та й досі нерозгаданих таємниць. Власне, така фабула чийогось майбутнього твору про Михайла Ялового (1895–1937), котрий у літературі виступав під прибраним іменем Юліяна Шпола.

А поки ж маємо лишень прелюдію – вихід його творів, що вперше після прижиттєвих видань дають можливість українському читачеві познайомитися з доробком цього неординарного, але забутого автора (забутого настільки, що на меморіальній дошці на будинку "Слово" Шпол та Яловий фігурують як дві різні особи).

До тому увійшли майже всі літературні твори, які вдалося розшукати упорядникові: збірка поезії "Верхи" (1923 рік видання, єдиний примірник якої має професор університету Альберти О. Ільницький), роман "Золоті лисенята" (виходив двічі – 1929 та 1930), п'єса "Катіна любов або будівельна пропаганда" (1928), а також повизбирувані з тогочасної періодики поезії та переклади, оповідання й публіцистика. Окремим розділом подано сім рецензій на вихід "Золотих лисенят", оскільки саме цей твір вважається найприкметнішим у творчості Шпола.

Роман далеко неоднозначно був сприйнятий критикою, але натомість мав неабияку популярність у читача, ставши своєрідним гімном молодості та української революції. Поетика твору суголосна формалістичним пошукам В. Шкловського, В. Іванова та М. Йогансена, однак романтичний патос та схильність Шпола до імпресіоністично забарвленого символістського письма додають особливого шарму текстові. Зрештою, і в поезії він більше тяжіє до символізму О. Олеся, Г. Чупринки, П. Тичини, переосмислюючи їхній досвід у футуристичному ключі.

Письменник розкривається багатогранною постаттю, а за орієнтири її сприйняття стануть ґрунтовна передмова Олександра Ушкалова та його примітки й коментарі. Слід відзначити, що в поданому літературному портреті дослідник дуже часто опиняється в ролі першовідкривача, а кожен штрих портрета криє в собі значно більше запитань, аніж можна сьогодні дати відповідей. Тут і аспекти міжпартійної боротьби УПСР(б)-УКП-УКП(б)-КП(б)У та організації літературного процесу, тут і особисте життя (і зокрема тема кохання, що в "Золотих лисенятах" так прозоро розкриває реальний любовний трикутник з автора та двох дуже відомих осіб на тогочасному політичному й літературному олімпі), а головно – чому саме з Ялового почалося методичне нищення покоління "червоного ренесансу" і де межа поміж правдою й намовою в протоколах допитів. Напевне, частково відповіді знайдемо в подальших студіях Ушкалова-молодшого.

Наразі ж він цілком успішно розв'язує поставлене завдання – якомога рельєфніше представити автора, котрий запитливо поглядає на читача з парсунки на обкладинці: з люлькою в зубах та в оспіваному Хвильовим капелюші: "... і – дивно! – з його капелюша тече чомусь синя вода... Драстуй, Юліане Шпол! Драстуй, запашне життя! Тисну вам руку!".

ВІД АВТОРА

ЦИРК НА ДРОТІ, КЛОУН У БОЛОТІ

Іван АНДРУСЯК, "Нація і держава"

Що не кажіть, а дурні з нас – нікудишні! Не надаємося ми на роль дурнів, хоч скільки б її нам приміряли. Не вірите? А дарма! Судіть-бо самі: що дужче втягується країна у вир виборчого процесу, то більше його учасників воліють мати нас, виборців, за... нішо. І як? Та ніяк. Не виходить у них, як не крути. Усе народ розуміє і на маніпуляції не піддається. Дивується тільки...

А найдужче останнім часом "старається" ліпити з нас дурнів соціалістичний "вождь" Олександр Мороз. Воно й зрозуміло – за всі свої діяння розплачуватися треба. І розплата близько – як не крути, а в новий парламент його соцпартія, котра зрадила своїх виборців, нарешті не потрапляє. Що Морозові залишається? Тільки одне – "остання пісня", "прощальні гастролі"... Саме вони й відкрилися минулого вівторка під банею Верховної Ради, намагаючись прибрати собі гучну назву "чергової сесії парламенту". Дива, та й годі: парламенту п'ятого скликання давно вже в природі не існує – а його "сесія"... відкрилася! Так ми й повірили...

Що ж там відкрилося насправді? Осередок виливання бруду на наші голови. Зібрання нечистоплотних політиканів, котрі мають нас із вами, дорогі українці, не просто за дурнів, а – за бидло, котрим нібито можна маніпулювати, як їм заманеться. І пробують маніпулювати – аж мороз поза шкірою...

Твердять, скажімо, що вони "скасували депутатську недоторканність". Аякже, це ж ключова вимога Президента, покликана відбити охоту йти до парламенту тим, хто не працювати там зібрався, а переховатися від справедливого переслідування за свої кримінальні діяння. Реального скасування депутатської недоторканності янучари, комуністи й соціалісти бояться, як чорт ладану, – бо ж їм є що приховувати. І вони чудово розуміють, що державницькі сили, здобувши в новому парламенті більшість, цю недоторканність таки скасують – реально, а не отак побутафорськи. Саме для того все це й затівається – щоб дискредитувати Президентську ідею, звести її до абсурду й поховати в бюрократичних завалах.

Адже в Конституції записано чітко й однозначно: якщо в парламенті є менше ніж 300 депутатів – він неповноважний, отже, не може ухвалювати жодних рішень. І ще там так само чітко записано, що для того, аби скасувати депутатську недоторканність, потрібно вносити зміни в Конституцію – а для цього потрібні все ті ж 300 депутатів. Що ж тоді "скасувало" зібрання, котре взагалі не могло відбутися? Анічогісінько! Абсурд на абсурдові сидить і абсурдом поганяє. Цирк на дроті, клоун у болоті!

Виходить, що єдина легітимна ціль зібрання під банею Верховної Ради – щоб Олександр Мороз міг подарувати на прощання всім екс-депутатам від коаліції свою... нову збірку поезій. Точніше – те, що він так називає. Бо йому мало того, що він дискредитував парламентаризм в Україні – тепер він вирішив дискредитувати своєю "доморощеною" графоманією ще й українську поезію!

І сміх, і гріх...

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61
Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна